

„PRO-J-BUD”

Projektowanie - Budownictwo

PRACOWNIA PROJEKTOWA mgr inż. Tomasz Janowiec

31 – 065 Kraków; ul. Orzeszkowej 10/12 tel/fax. (012) 427 17 92; tel. kom. 608 664 007

adres e-mail: janowiec@onet.pl

NAZWA: Remont polegający na wymianie istniejącej kotłowni węglowej na kotłownię gazową wraz z remontem instalacji wewnętrznych c.o., c.u.w. i gaz, w budynkach A, B-1, C, E oraz G, położonych na terenie IMGW-PIB w Krakowie przy ul. Piotra Borowego 14, na działce 43/5 obr. 11 Krowodrza.

OBIEKT: A, B1, C, G- BUDYNEK BIUROWY KAT. XVI, IX
E- BUDYNEK TECHNICZNY KAT. XVIII

ADRES: Kraków, ul. Piotra Borowego 14
dz. nr 43/5 obr. 11 Krowodrza

INWESTOR: Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Krakowie
ul. Piotra Borowego 14; 30-215 Kraków

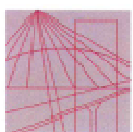
BRANŻA: PRZEBUDOWA PRZYŁĄCZA GAZOWEGO

PROJEKT BUDOWLANO-WYKONAWCZY

AUTORZY:

		Nr Upraw.	Data	Podpis
Projektant:	mgr inż. PAWEŁ OCHRYMOWICZ	MAP/0442/PWOS/10		
Opracowała:	mgr inż. MAGDALENA OCHRYMOWICZ			

Kraków; Styczeń 2017

MAŁOPOLSKA
OKRĘGOWA
IZBA
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

Kraków, dnia 21 grudnia 2010 r.

MAP OIIB/KK/0054-0496/10

DECYZJA

Na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (*Dz. U. z 2001 r. Nr 5 poz. 42, z późn. zm.*), art. 12 ust. 1 pkt 1-5, art. 12 ust. 3, art. 13 ust. 1, 3 i 4, art. 14 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (*tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 156 poz. 1118 z późn. zm.*), § 11 ust. 1 pkt 1, § 15 i § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (*Dz. U. z 2006 r. Nr 83 poz. 578 z późn. zm.*) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (*tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.*).

Małopolska Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna stwierdza, że

Pan mgr inż. **Paweł Lesław Ochrymowicz**
urodzony dnia 19.09.1980 r. w Krakowie
uzyskał

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

numer ewidencyjny MAP/0442/PWOS/10

**do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń
w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń
ciepłnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociagowych i kanalizacyjnych.**

UZASADNIENIE

Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Krakowie na podstawie protokołów z postępowania kwalifikacyjnego oraz z przeprowadzonego egzaminu, stwierdziła, że Pan Paweł Ochrymowicz posiada wymagane prawem wykształcenie i praktykę zawodową konieczną do uzyskania uprawnień budowlanych w wyżej wymienionej specjalności i uzyskał pozytywny wynik egzaminu na uprawnienia budowlane. Szczegółowy zakres nadanych uprawnień budowlanych wskazano na odwrocie decyzji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa w Warszawie, za pośrednictwem Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Krakowie w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Skład Orzekający
Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej:

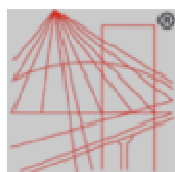
1. Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej
dr inż. Zygmunt Rawicki
2. Członek Składu Orzekającego
inż. Stanisław Chrobot
3. Członek Składu Orzekającego
mgr inż. Maria Duma

.....
.....
.....

Otrzymują:

1. Pan Paweł Ochrymowicz
ul. Włoska 7/31
30-638 Kraków
2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
3. a/a

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:

MAP-DSG-QM6-FQD *

Pan Paweł Lesław Ochrymowicz o numerze ewidencyjnym MAP/IS/0065/11

adres zamieszkania ul. Włoska 7/31, 30-638 Kraków

jest członkiem Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Niniejsze zaświadczenie jest ważne do dnia 2017-02-28.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2016-02-17 roku przez:

Stanisław Karczmarczyk, Przewodniczący Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

(Zgodnie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2001 Nr 130 poz. 1450) dane w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi.)

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Kraków, dnia 10.01.2017

Oświadczenie o sporządzeniu projektu budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Ja niżej podpisany po zapoznaniu się z przepisami Ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. 2003 Nr 207 poz. 2016) zgodnie z art. 20 ust. 4 tej ustawy oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych administracji z dnia 03.11.1998 w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. 2015r. poz. 1554) ze zmianami z dn. 07.10.2015r.

Oświadczam, że projekt przebudowy przyłącza gazowego w ramach Inwestycji „Remont polegający na wymianie istniejącej kotłowni węglowej na kotłownię gazową wraz z remontem instalacji wewnętrznych c.o., c.u.w. i gaz, w budynkach A, B-1, C, E oraz G, położonych na terenie IMGW-PIB w Krakowie przy ul. Piotra Borowego 14, na działce 43/5 obr. 11 Krowodrza.”

został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

.....

mgr inż. Paweł Ochrymowicz
MAP/0442/PWOS/10

Zawartość opracowania:

Część opisowa

1. Przedmiot i zakres opracowania
2. Istniejące oraz projektowane zagospodarowanie działki
3. Opis rozwiązań projektowych
  - 3.1 Ułożenie przewodu gazowego w ziemi
  - 3.2 Rury polietylenowe do rozprowadzania paliwa gazowego
  - 3.3 Montaż gazociągu
  - 3.4 Próba szczelności
4. Uwagi końcowe
5. Zestawienie głównych materiałów

Część rysunkowa

1	Projekt zagospodarowania terenu	1:500
2	Profil przyłącza gazowego	1:50

1. Przedmiot i zakres opracowania.

Przedmiotem opracowania jest projekt przebudowy przyłącza gazowego w ramach zadania: „Remont polegający na wymianie istniejącej kotłowni węglowej na kotłownię gazową wraz z remontem instalacji wewnętrznych c.o., c.u.w. i gaz, w budynkach A, B-1, C, E oraz G, położonych na terenie IMGW-PIB w Krakowie przy ul. Piotra Borowego 14, na działce 43/5 obr. 11 Krowodrza.”

Zakres opracowania obejmuje częściową przebudowę istniejącego przyłącza gazowego średniego ciśnienia, z zachowaniem tej samej trasy.

Wymianie podlega szafka gazowa z reduktorem i gazomierzem oraz istniejące rurociągi dn25 PE znajdujące się na działce nr 43/5 na rurociągi dn40 SDR11 PE 80.

Istniejące rurociągi dn40 SDR11 PE 80 pozostają bez zmian.

Całość inwestycji nie wykracza poza działkę nr 43/5 obr. 11 Krowodrza.

2. Podstawa opracowania:

- zlecenie Inwestora,
- Warunki techniczne przyłączenia do sieci gazowej,
- obowiązujące normy i przepisy.

3. Istniejące zagospodarowanie działki

Istniejące uzbrojenie na działce Inwestora:

- przyłącze wodociągowe,
- przyłącze kanalizacyjne,
- przyłącze energetyczne,

Przyłącza te nie kolidują z projektowanym przyłączem gazowym.

4. Opis rozwiązań projektowych

Zaprojektowano przebudowę przyłącza gazowego zgodnie z wydanymi warunkami przyłączenia do sieci gazowej.

Budynek zasilany będzie gazem ziemnym z istniejącego przyłącza gazowego średniego ciśnienia dn40 PE zlokalizowanego na terenie IMGW przy ul. Borowego 14.

Przyłącze gazowe wykonane będzie z rur $\varnothing 40 \times 3,7$ PE 80 SDR 11 o całkowitej długości ok. 48 m.

Odbiornikami paliwa gazowego będą trzy nowe kotły gazowe c.o. o mocy łącznej 240 kW , zlokalizowane w budynku A oraz istniejąca instalacja gazowa w budynku B.

Zapotrzebowanie gazu wynosi 31 m³/h.

4.1 Ułożenie przewodu gazowego w ziemi

Projektowane przyłącze gazu prowadzone będzie równoległe do poziomemu terenowi, na głębokości 1,0 m, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 24.08.1998r. w sprawie ustaleń geotechnicznych warunków posadowień obiektów budowlanych (Dz. Ustaw nr 126 poz. 839).

Dno wykopu winno być zniwelowane i wyrównane oczyszczone z gruzu i kamieni. Gazociąg winien spoczywać na dnie swobodnie bez naprężeń. Konieczne jest wykonanie podsypki piaskowej o grubości 10 cm.

Zasyp wykopu należy prowadzić starannie ubijanymi warstwami ziemi. Pierwsza warstwa winna być warstwą piasku o grubości 20 cm nad górną krawędzią rury. Na pierwszej warstwie umieszcza się siatkę znakującą z tworzywa sztucznego w kolorze żółtym. Preferowana jest siatka z wtopionym przewodem metalowym pozwalającym na zlokalizowanie sieci gazowej przy pomocy wykrywacza. W dalszej kolejności zasypuje się wykop do wierzchu, warstwami po 30 cm starannie ubijając lub zamulając warstwy.

Gazociąg należy układać na wyrównanym podłożu. Pod gazociąg należy wykonać podsypkę o grubości warstwy 0,1m, a nad nim obsypkę o grubości warstwy 0,1m powyżej powierzchni rury z piasku lub przesianego gruntu rodzimego. Obsypka powinna zapewniać rurze właściwe podparcie ze wszystkich stron i zabezpieczyć przed obciążeniami zewnętrznymi. Materiał do wykonania obsypki rury powinien spełniać te same cechy, co materiał dla podsypki. Do wypełnienia przestrzeni po bokach i powyżej rury może być również wykorzystany grunt z wykopu, jeżeli spełnia on wymagania jak dla podsypki. Biorąc pod uwagę niską sztywność obwodową rur z PE, bardzo istotne jest dokładne warstwowe zagęszczenie obsypki i nasypki zapobiegające nadmiernemu spłaszczeniu gazociągu. Jest to szczególnie ważne w przypadku szerokich i płytkich wykopów. Należy zwrócić uwagę, aby przy zagęszczeniu gruntu rura nie została wypchnięta w górę. Po zasypaniu wykopu, cały pas terenu tymczasowo zajęty pod budowę należy doprowadzić do stanu pierwotnego.

Taśmę lokalizacyjną lub przewód lokalizacyjny należy układać wzdłuż gazociągu (nad lub obok gazociągu) w taki sposób, aby odległość czynnika lokalizacyjnego od ścianki gazociągu wynosiła ok. 5cm. wg ZN-G-3001-3004.

Podziemne połączenia odcinków taśmy lokalizacyjnej należy wykonać w sposób zapewniający odpowiednią wytrzymałość mechaniczną i przewodność elektryczną oraz ochronę przed korozją.

Taśmę ostrzegawczą w kolorze żółtym należy umieścić w odległości 40cm nad gazociągami wg ZN-G-3001-3004.

Zaleca się, aby głębokość ułożenia taśmy ostrzegawczej względem poziomu terenu wynosiła:

- co najmniej 0,3m na terenie zabudowanym

- co najmniej 0,7m poza terenem zabudowanym

Zaleca się trwałe łączenie ze sobą poszczególnych odcinków taśmy ostrzegawczej.

4.2 Rury polietylenowe do rozprowadzania paliwa gazowego.

Rury przeznaczone do rozprowadzania paliw gazowych winny być wykonane z polietylenu (typ 80)

Przyłącze powinno być wykonane z rur polietylenowych wg szeregu SDR 11.

Wszystkie rury użyte do budowy winny być oznakowane w sposób trwały, kolorem kontrastowym w stosunku do tła rury, w odstępach co 1m. Oznakowanie winno zawierać następujące informacje:

- nazwę lub symbol producenta;
- numer normy;
- słowo „GAZ”;
- klasę polietylenu;
- nominalną średnicę zewnętrzną i grubość ścianki;
- oznaczenie szeregu wymiarowego (dla d_n nie mniejszych niż 40 mm);
- datę produkcji;
- kod wyrobu (nr wylączarki i oznaczenie partii);

Przykładowe oznaczenie:

XXX ZN-G-3150 GAZ PE-80 63x5,8 SDR-11 2001.05.13 xxx xxx

Pakowanie, przechowywanie i transport.

Rury polietylenowe, w projektowanych średnicach, są dostarczane w zwojach. Rury należy przechowywać poziomo na płaskim i równym podłożu. Ze względu na skłonności do pękania ogranicza się wysokość ułożenia rur w odcinkach do ok. 1m.

Rury narażone na bezpośrednie działanie promieniowania słonecznego i opadów atmosferycznych nie mogą być przechowywane dłużej niż 1 rok.

Powierzchnia ładunkowa pojazdów przewożących rury winna być równa i pozbawiona ostrych, wystających przedmiotów. W trakcie ładowania, rozładowywania i składowania rury należy zabezpieczać przed uszkodzeniami mechanicznymi. Zabronione jest rzucanie rur i przesuwanie po podłożu zarówno w trakcie składowania jak i montażu.

4.3 Montaż gazociągu.

Technologia łączenia rur i kształtek polietylenowych o projektowanych średnicach przewiduje metodę zgrzewania elektrooporowego do średnicy $\varnothing 63\text{mm}$. Cały proces zgrzewania należy prowadzić przy zastosowaniu typowych urządzeń do zgrzewania

elektrooporowego z wydrukiem parametrów zgrzewania. Wykonane zgrzewania winny być zapisane w kartach technologii zgrzewania, z podaniem średnicy, rodzaju zgrzewania, czasu zgrzewania i schładzania, nazwiska zgrzewacza, rodzaju kształtek i rur, daty zgrzewania, warunków atmosferycznych itp. oraz dołączonym wydrukiem ze zgrzewarki. Wzór karty technologii zgrzewania przed rozpoczęciem robót należy uzgodnić z operatorem sieci gazowej.

Na skrzyżowaniach z innym uzbrojeniem podziemnym nie są wymagane zabezpieczenia o ile użytkownik innych przewodów tego nie wymaga oraz zostanie zachowana odległość w pionie min. 0,4 m dla kanalizacji sanitarnej i teletechnicznej. Skrzyżowania z kablami energetycznymi należy wykonać z zachowaniem odległości pionowej min. 0,15 m pomiędzy zewnętrznymi kablami i gazociągami i oznakować zgodnie z normą PN-76/M-05125. W przypadku odległości mniejszej kabel zabezpieczyć pustakiem kablowym wg BN-79/8976-78.

4.4 Próba szczelności.

Próbę szczelności gazociągów z rur polietylenowych wykonuje się za pomocą powietrza o nadciśnieniu równym $1,5 \times p_{\max}$ tj. na gazociągu średniego ciśnienia winno wynosić: 0,75 MPa, w przeciągu 24 godzin.

Pomiaru ciśnienia próby dokonuje się za pomocą manometrów: dokładnego (kl.06), rejestrującego i kontrolnego, posiadających świadectwa legalizacji. W próbie uczestniczy oprócz wykonawcy sieci, przedstawiciel dostawcy gazu.

Całość prac związanych z wykonaniem próby szczelności wykonać należy zgodnie z normą PN-92/M-34504. Z przeprowadzonej próby z wynikiem pozytywnym sporządza się protokół podpisany przez uczestników próby.

5. Informacja o obszarze oddziaływania obiektu

Zakres prac projektowych przedstawiony w dokumentacji mieści się w granicach działki Inwestora, nie oddziałuje na działki sąsiednie.

Realizacja przedmiotowej inwestycji nie powoduje ograniczenia dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej i ciepłej oraz środków łączności przez osoby trzecie w obszarze oddziaływania obiektu budowlanego. Ponadto nie wpływa negatywnie na dostęp światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

Rozwiązania techniczne, usytuowanie budynku oraz sposób zagospodarowania terenu nie powodują uciążliwości związanych z hałasem, wibracjami, zakłóceniami elektrycznymi i promieniowaniem, a także zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby.

6. Obszar oddziaływania inwestycji

Wykaz przepisów prawa w oparciu o które dokonano określenia obszaru oddziaływania obiektu budowlanego:

- Ustawa z dnia 7. lipca 1994r. Prawo Budowlane /Dz.U. 89/1994 poz.414 z późniejszymi zmianami/,
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7. kwietnia 2004r. W sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie /Dz.U. 109/2004 poz.1156/,

Po przeprowadzonej analizie stwierdzono, że obszar oddziaływania występuje tylko na przedmiotowej działce.

7. Uwagi końcowe.

Całość prac instalacyjnych należy wykonać zgodnie z :

- Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano Montażowych część II Roboty Instalacji Sanitarnych i Przemysłowych.
- przepisami BHP
- obowiązującymi normami

Wykaz Norm:

1. PN-91-M-34501 – Skrzyżowania gazociągów z przeszkodami terenowymi.
2. PN-M-34501 – Gazociągi i instalacje gazownicze. Skrzyżowania gazociągów z przeszkodami terenowymi. Wymagania
3. PN-92-M-34503 – Próby rurociągów.
4. PN-M-34503 – Gazociągi i instalacje gazownicze. Próby ciśnieniowe rurociągów.
5. PN-90-M34502 – Gazociągi i instalacje gazownicze. Obliczenia wytrzymałościowe
6. PN-EN 12007-2 – Gazociągi o max ciśnieniu roboczym do 16barów.
Szczególne zalecenia funkcjonalne dotyczące polietylenu
7. PN-68/B-06050 – Roboty ziemne budowlane. Wymagania w zakresie wykonywania i badania przy odbiorze.
8. PN-C-04750 – Paliwa gazowe. Klasyfikacja, oznaczenia i wymagania.
9. ZN-G-3001 – Gazociągi. Oznakowanie trasy gazociągu. Wymagania ogólne.
10. ZN-G-3150 – Gazociągi. Rury polietylenowe. Wymagania i badania.
11. ZN-G-3002 – Gazociągi. Taśmy ostrzegawcze i lokalizacyjne. Wymagania i badania.
12. ZN-G-3003 – Gazociągi. Słupki oznaczeniowe i oznaczeniowo - pomiarowe. Wymagania i badania.
13. ZN-G-3004 – Gazociągi. Tablice orientacyjne. Wymagania i badania

14. BN-83/8836-02 – Przewody podziemne. Roboty ziemne. Wymagania i badania przy odbiorze.
15. Norma DIN 30672 – Powłoki samoprzylepnych taśm z tworzyw sztucznych na rurach stalowych

6. Zestawienie podstawowych materiałów

1. Rura PE 100 SDR 11 Ø40x3,7	- 48 mb
2. Przejście PE Ø40 - stal dn32	- 1 kpl
3. Taśma lokalizacyjna z wkładką metalową	- 48 mb
4. Taśma ostrzegawcza	- 48 mb
5. Złącze gazomierza	- 1 kpl
6. Zawór kulowy dn32	- 1 kpl
7. Szafka gazowa 935x950x360	- 1 kpl
8. Gazomierz miechowy G25	- 1 kpl
9. Reduktor R50	- 1 kpl
10. Zawór MAG-3	- 1 kpl

„PRO-J-BUD”

Projektowanie - Budownictwo

PRACOWNIA PROJEKTOWA mgr inż. Tomasz Janowiec

31 – 065 Kraków; ul. Orzeszkowej 10 / 12 tel/fax. (012) 427 17 92; tel. kom. 608 664 007

adres e-mail: janowiec@onet.pl

INFORMACJA DOTYCZĄC BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

NAZWA: Remont polegający na wymianie istniejącej kotłowni węglowej na kotłownię gazową wraz z remontem instalacji wewnętrznych c.o., c.u.w. i gaz, w budynkach A, B-1, C, E oraz G, położonych na terenie IMGW-PIB w Krakowie przy ul. Piotra Borowego 14, na działce 43/5 obr. 11 Krowodrza.

OBIEKT: A, B1, C, G- BUDYNEK BIUROWY KAT. XVI, IX
E- BUDYNEK TECHNICZNY KAT. XVIII

ADRES: Kraków, ul. Piotra Borowego 14
dz. nr 43/5 obr. 11 Krowodrza

INWESTOR: Instytut Metodologii i Gospodarki Wodnej
Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Krakowie
ul. Piotra Borowego 14; 30-215 Kraków

BRANŻA: PRZYŁĄCZE GAZOWE

AUTOR:

		Nr Upraw.	Data	Podpis
Opracował:	mgr inż. PAWEŁ OCHRYMOWICZ	MAP/0442/PWOS/10		

Kraków; Styczeń 2017

NAZWA I ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO:

Remont polegający na wymianie istniejącej kotłowni węglowej na kotłownię gazową wraz z remontem instalacji wewnętrznych c.o., c.u.w. i gaz, w budynkach A, B-1, C, E oraz G, położonych na terenie IMGW-PIB w Krakowie przy ul. Piotra Borowego 14, na działce 43/5 obr. 11 Krowodrza.

SPIS TREŚCI :

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego i kolejność realizacji poszczególnych obiektów.
2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.
3. Elementy zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.
4. Informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.
5. Zasady prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.
6. Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

Część opisowa

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego i kolejność realizacji poszczególnych obiektów.

Na całość zamierzenia budowlanego składają się prace budowlano - instalacyjne przy montażu przyłącza gazowego.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Na terenie działki oraz w bezpośrednim sąsiedztwie występują budynki użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne jednorodzinne. Na terenie działki lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się sieci uzbrojenia podziemnego terenu:

- kanalizacja sanitarna i deszczowa
- sieć wodociągowa
- sieć gazowa
- sieć energetyczna

3. Elementy zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Nie występują

4. Informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Zagrożenia mogą wystąpić:

- zagrożenia przy robotach ziemnych przy wykonywaniu wykopów,
- Uderzenie przez przemieszczane przedmioty – występuje na terenie placu budowy i zaplecza budowy w czasie ręcznego i mechanicznego przemieszczania materiałów i przedmiotów przez cały czas trwania budowy.
- Spadające przedmioty i elementy – występują przy robotach na wysokości oraz robotach wykończeniowych, aż do zakończenia robót wykończeniowych.
- Roboty na wysokościach – upadek ludzi z wysokości występuje w czasie montażu i demontażu rusztowań i deskowań przez cały okres wykonywania robót aż do zakończenia robót wykończeniowych.
- Kontakt z przedmiotami ostrymi i szorstkimi – występuje na terenie placu budowy i zaplecza budowy oraz miejsca składowania materiałów
- Kontakt z przedmiotami będącymi w ruchu – elektronarzędzia i urządzenia znajdujące się na budowie przez cały okres trwania budowy.
- Kontakt z przedmiotami gorącymi – przy prowadzeniu prac spawalniczych, podgrzewaniu smoły i lepiku.
- Porażenie prądem elektrycznym – występuje przez cały okres trwania budowy w czasie posługiwania się elektronarzędziami oraz innymi urządzeniami zasilanych energią elektryczną.
- Zawalenie się rusztowania – występuje podczas montażu, eksploatacji i demontażu rusztowań oraz deskowań.
- Hałas – występuje podczas obsługi urządzeń pneumatycznych, elektronarzędzi, obrabiarek do drewna, sprzętarek przez cały okres trwania budowy.
- Urazy kręgosłupa – występują podczas ręcznego transportu materiałów przez cały okres trwania budowy.
- Udar słoneczny – występuje podczas długotrwałej pracy w miejscach nasłonecznionych.

5. Zasady prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

5.1. Instruktaż prowadzi:

- pracodawca,
- kierownik budowy lub kierownik robót,
- brygadzysta.

5.2. Instruktaż powinien być prowadzony każdorazowo przed rozpoczęciem prac wymienionych w „Wykazie prac szczególnie niebezpiecznych”.

5.3. Instruktaż powinien obejmować w szczególności:

- a) imienny podział pracy,
- b) kolejność wykonywania zadań,
- c) określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń,
- d) wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnościach,
- e) konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń,
- f) zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby.

5.4. Udokumentować przeprowadzenie instruktażu w „Zeszycie szkolenia instruktażowego”.

Fakt odbycia szkolenia instruktażowego pracownik ma potwierdzić własnoręcznym podpisem.

5.5. W trakcie prowadzenia instruktażu należy wykorzystać instrukcje bhp oraz oceny ryzyka zawodowego:

- a) instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych,
- b) instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy przy robotach ziemnych,
- c) instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych,
- d) instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach na wysokości,
- e) instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych,
- f) instrukcja bhp przy transporcie ręcznym,
- g) instrukcja bhp przy składowaniu materiałów budowlanych luzem,
- h) instrukcja bhp eksploatacji elektronarzędzi,
- i) instrukcja prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych,
- j) instrukcja przeciwpożarowa,
- k) instrukcja bhp betoniarki.

6. Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

6.1. Kierownik budowy pełniący nadzór nad przestrzeganiem na terenie budowy przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz egzekwowania od wykonawców i podwykonawców przestrzegania tych przepisów.

6.2. Nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy oraz stanem ochrony przeciwpożarowej na stanowiskach pracy sprawowany przez odpowiednio:

- kierownik robót,
- mistrz budowlany,
- brygadzysta,

stosownie do zakresu obowiązków.

6.3. Stosowanie niezbędnych środków ochrony indywidualnej obowiązuje wszystkie osoby przebywające na terenie budowy.

6.4. Do zabezpieczeń stanowisk pracy na wysokości, przed upadkiem z wysokości, stosowanie środki ochrony zbiorowej, w szczególności:

- balustrady składające się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m. i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,1 m.; wolna przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem z wysokości;

w przypadku zastosowania rusztowań systemowych dopuszcza się umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,0 m,

- siatki ochronne,
- siatki bezpieczeństwa.

6.4. Stosowanie środków ochrony indywidualnej, w szczególności takich jak szelki bezpieczeństwa, jest dopuszczalne, gdy nie ma możliwości stosowania środków ochrony zbiorowej.

6.5. Organizacja terenu budowy poprawiająca warunki bezpieczeństwa:

- ogrodzenie terenu i wyznaczenie stref niebezpiecznych,
- oznakowanie terenu budowy odpowiednimi tablicami informacyjnymi,
- wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- doprowadzenie energii elektrycznej i wody,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- zapewnienie oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- zapewnienie właściwej wentylacji,
- zapewnienie łączności telefonicznej,

I. WSKAZANIA

1. Wskazanie elementów zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

- prace ziemne przy wykonywaniu wykopów

2. Wskazania sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót.

II. PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZENSTWA PRACY NA RUSZTOWANIACH I WYSOKOŚCI

W trakcie robót na rusztowaniach i wysokościach należy zachować szczególną ostrożność z zachowaniem następujących zasad:

- rusztowania ustawić na twardym, równym podłożu,
- zapewnić stabilność rusztowań i odpowiednią ich wytrzymałość na przewidywane obciążenia,
- przed przystąpieniem do prac na rusztowaniu dokonać odbioru technicznego rusztowań przez osobę mającą odpowiednie uprawnienia (z wpisem tego faktu do dziennika budowy),
- Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją obsługi producenta lub projektem indywidualnym,
- Pracownicy zatrudnieni na wysokościach oraz pracownicy współpracujący z nimi mają obowiązek używania kasków ochronnych,
- Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć strefę niebezpieczną,
- Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, w miejscach przejść dla pieszych powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych.

Zabronione jest:

Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań i ruchomych podestów roboczych:

- Jeżeli o zmroku nie zapewniono oświetlenia pozwalającego na dobrą widoczność;
- Widoczność czasie gęstej mgły, opadów deszczu, śniegu oraz gołoledzi;
- W czasie burzy lub wiatru, o prędkości przekraczającej 10 m/s.

Pozostawienie materiałów wyrobów na pomostach rusztowań i ruchomych podestów roboczych po zakończeniu pracy.

Zrzucanie elementów demontowanych rusztowań i ruchomych podestów roboczych.

Przeciążenie pomostów rusztowań materiałami.

Wykonywanie gwałtownych ruchów, przechylanie się przez poręcz, gromadzenie wyrobów, materiałów narzędzi po jednej stronie ruchomego podestu roboczego oraz opieranie się o ścianę obiektu budowlanego przez osoby znajdujące się na podeście.

UWAGI:

- używać wyłącznie materiałów dopuszczonych do stosowania w budownictwie
- pracownicy wykonujący wszystkie prace budowlane powinni być przeszkoleni w zakresie BHP, sprawni fizycznie i psychicznie oraz posiadać aktualne badania lekarskie
- prace wykonywać zgodnie z obowiązującymi normami, przepisami i zgodnie ze sztuką budowlaną.

III. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH ZAPOBIEGAJACYCH NIEBEZPIECZENSTWOM WYNIKAJACYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

- drogi, dojścia powinny być przejezdne,
- drogi ewakuacyjne powinny być wolne, zabrania się składowania na nich materiałów budowlanych, gromadzenia sprzętu, itp.
- umieszczenie we wszelkich widocznych miejscach tablic ostrzegawczo – informacyjnych,
- miejsca niebezpieczne powinny być ogrodzone taśmą ostrzegawczą bądź ogrodzone.

1. Pomieszczenia pracy

Operatorzy maszyn i inni pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych będą pracować na wolnym powietrzu.

Dla stanowisk operatorów robót ziemnych należy zapewnić warunki:

- kabina siedzisko i wyposażenie powinno być zgodne z dokumentacją techniczno-ruchową danej maszyny oraz ergonomii
- oświetlenie naturalne, w warunkach ograniczonej widoczności miejsce pracy maszyn należy doświetlić światłem elektrycznym: przy robotach ziemnych 20Lx minimum
- przy prowadzeniu robót na wolnym powietrzu należy zapewnić pracownikom w pobliżu miejsc pracy pomieszczenie do ogrzewania się pracowników o temperaturze co najmniej 16°C. Jeżeli ze względu na rodzaj wykonywanych prac na otwartej przestrzeni w okresie zimowym nie jest możliwe zapewnienie pomieszczenia do ogrzewania się pracowników, należy zapewnić pracownikom w pobliżu miejsca pracy odpowiednio urządzone źródła ciepła przy zachowaniu wymagań ochrony przeciwporażeniowej. W okresie zimowym należy zapewnić pracownikom napoje gorące kawa, herbata.

2 Stanowisko pracy

Przez stanowisko pracy rozumie się przestrzeń pracy z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę. Stanowisko pracy powinno spełniać podstawowe wymagania w zakresie BHP.

3. Organizacja stanowiska pracy

- na stanowiskach pracy stosować sprawny sprzęt i narzędzia oraz utrzymywać ład i porządek
- przy nadmiernym hałasie przekraczającym NDN stosować środki obniżające hałas lub ochronniki słuchu
- stosować na terenie bagnistym, podmokłym lub w wodzie podkładów stabilnych i trwale ze sobą połączonych
- prowadzenie prac na stoku nie przekraczającym dopuszczalnego nachylenia określonego w przepisach lub dokumentacji danej maszyny kąt wzniesienia 30° i pochylenia bocznego 15°
- wykonywanie robót w odległości większej (licząc w poziomie od skrajnych przewodów napowietrznych linii elektroenergetycznych) niż:

2 m od linii niskiego napięcia

5 m od "wysokiego" do 15 KV

10 m od " -" - " do 30 KV

15 m od " -" - " powyżej 30 KV

- ruch maszyn powinien odbywać się poza klinem odłamu gruntu
- nie prowadzenie innych robót w miejscu wykonywania wykopów
- stosowanie szczelnego ogrodzenia do wysokości 0,5 m ponad wysokość składowanego materiału
- zachowanie miejsc do przejść lub przejazdów wokół hałdy lub zwału przy zachowaniu kąta zsypu naturalnego składowanego materiału.

4. Roboty ziemne

Roboty ziemne powinny być wykonane zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją, a ewentualne zmiany powinny być udokumentowane zapisem w dzienniku budowy, potwierdzonym przez nadzór techniczny lub innym równorzędnym dokumentem. Szczegółowa dokumentacja techniczna, powinna zawierać:

Sposób prowadzenia robót:

- ręczny (dopuszcza się wykonywanie wykopów szerokoprzestrzennych do głębokości nie większej niż 2 m, a wąskoprzestrzennych do głębokości 1 m bez dodatkowego zabezpieczenia)
- mechaniczny (zaleca się wykonywaniu wykopów szerokoprzestrzennych koparką do 4 m: w przypadku kopania powyżej 4 m. należy wykonywać je stopniami, przy czym dla każdego stopnia powinien być urządzony wyjazd dla środków transportowych oraz przewidziane odprowadzenie wody).

Sposób zabezpieczenia skarp wykopów przez:

- podparcie lub rozparcie ścian wykopów przy wykopach o ścianach pionowych o głębokości powyżej 2 m. w gruncie skalistym i powyżej 1 m. w pozostałym stosuje się deskowanie, ścianki szczelne lub inne osłony metalowe
- pochyłe skarpy w zależności od kategorii gruntu

Określenie tras urządzeń podziemnych (w szczególności kabli elektro - energetycznych, telefonicznych, przewodów gazowych, instalacji wodociągowej co. itp.)

- w razie przypadkowego odkrycia w trakcie wykonywania robót ziemnych jakichkolwiek nieoznaczonych w dokumentacji przewodów instalacji, o których mowa powyżej - należy niezwłocznie roboty przerwać do czasu ustalenia pochodzenia tych instalacji i określenia, czy i w jaki sposób możliwe jest w tym miejscu dalsze bezpieczne prowadzenie robót
- w przypadku kopania rowów poszukiwawczych w celu ustalenia położenia przewodów, na głębokości większej niż 40 cm kopać należy ręcznie, bez użycia kilofów,
- w przypadku natrafienia na niewypały lub przedmioty trudne do identyfikacji należy przerwać roboty i niezwłocznie zawiadomić właściwy urząd gminy, miasta itp. oraz organ policji.

Kategorie gruntu, poziom wód gruntowych i sposób odwodnienia gruntów:

- w pasie terenu przylegającego do górnej krawędzi skarpy, na szerokości równej trzykrotnej głębokości wykopu, wykonać spadki terenu w kierunku od wykopu,
- wykonywanie wykopów poniżej poziomu wód gruntowych bez odwodnienia wgłębnego jest dopuszczalne tylko do głębokości 1 m poniżej punktu piezometrycznego wód gruntowych.

Masy ziemne powstałe podczas wykopu będą zagospodarowane na budowie.

5. Podstawowe zasady bezpiecznego wykonywania wykopów

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1 m od poziomu terenu, należy wykonać bezpieczne zejście (wyjście) dla pracowników. Odległość między zejściami (wyjściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20m. Schodzenie do wykopu i wychodzenie z niego po rozporach jest zabronione. Każdorazowe rozpoczęcie robót w wykopie wymaga sprawdzenia stanu jego obudowy lub skarp.

Przy wydobywaniu urobku z wykopu sposobem mechanicznym pracownicy powinni znajdować się w bezpiecznej odległości.

Zabronione jest składowanie urobku i materiałów w granicach klina odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są umocnione.

Ruch środków transportowych przy wykopach powinien odbywać się poza klinem odłamu gruntu.

W sytuacjach uzasadnionych względami bezpieczeństwa wykop należy przykryć balami.

Przy przejściach dla pieszych, niezależnie od ustawionych barier, wykopy należy zabezpieczyć deskami lub stalowymi elementami obudowy.

W miejscach przejść dla pieszych należy ustawić mostki przenośne, wyposażone w poręcze i deski krawężnikowe.

Pracownicy pracujący w wykopach powinni być wyposażeni w środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.

6. Zasady bezpieczeństwa pracy przy kopaniu mechanicznym (koparka)

- Przy wykonywaniu robót ziemnych sprzętem zmechanizowanym należy wyznaczyć w terenie strefę niebezpieczną minimum 6 m
- Koparka powinna być ustawiona w odległości co najmniej 0,6 m poza klinem odłamu dla danej kategorii gruntu.
- Przy pracach koparką przedsięwziętą nie wolno dopuszczać do tworzenia się nawisów.
- Zabronione jest przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką nawet w czasie jej postoju.
- Włączanie mechanizmu obrotowego koparki przed zakończeniem napełniania łyżki gruntem jest zabronione.
- W czasie przejazdu koparki wysięgnik powinien znajdować się w położeniu zgodnym z kierunkiem jazdy, a łyżka koparki powinna być opuszczona do wysokości 1 m nad terenem.
- W czasie przerwy i po zakończeniu pracy, łyżkę koparki należy opuścić na ziemię, podwozie zablokować, zatrzymać silnik i zamknąć kabinę.

WSZELKIE PRACE BUDOWLANE NALEŻY PROWADZIC ZGODNIE Z:

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 94 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o Dozorze Technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69 poz. 332 z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129 poz. 844 z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).

Opracował:
mgr inż. Paweł Ochrymowicz